

Trekantområdets Brandvæsen

Beredskabsstyrelsens udtalelse over forslag til plan for den risikobaserede dimensionering af Trekantområdets Brandvæsen

11. oktober 2018

Beredskabsstyrelsen har modtaget forslag til plan for den risikobaserede dimensionering af det samordnede redningsberedskab, Trekantområdets Brandvæsen (TrekantBrand), som omfatter Billund, Fredericia, Kolding, Middelfart, Vejen og Vejle Kommuner, med henblik på, at styrelsen kan afgive en udtalelse, jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 765 af 3. august 2005 om risikobaseret kommunalt redningsberedskab (dimensioneringsbekendtgørelsen).

For at Beredskabsstyrelsen kan vurdere om det kommunale redningsberedskab kan yde en forsvarlig indsats, jf. § 12, stk. 1, i beredskabsloven, skal styrelsen efter ovennævnte bestemmelse i dimensioneringsbekendtgørelsen navnlig påse, om der i planforslaget er sikret overensstemmelse mellem områdets risikoprofil og redningsberedskabets organisation, virksomhed, dimensionering og materiel.

Beredskabsstyrelsen skal dermed ikke godkende dimensioneringen af redningsberedskabet, og styrelsen afgiver sin udtalelse på baggrund af en faglig og teknisk gennemgang af forslaget til dimensioneringsplan. Styrelsens udtalelse skal således ses som faglig rådgivning i forbindelse med kommunernes dimensionering af redningsberedskabet.

Beredskabsstyrelsens overordnede vurdering

Risikoprofil og -identifikation

Der er gennemført et omfattende analysearbejde, som konkluderer, at Trekantområdet udover at være et trafikalt knudepunkt også er et af Danmarks vækstcentre med en stigning i befolkningstallet. Der opleves således dels en udvidelse af infrastrukturen som følge af en stigende trafikintensitet, der omfatter både persontransport og godstransport, dels en udvikling af bygningsmassen med flere komplekse bygninger. Begge dele giver særlige udfordringer for brandvæsenet.

I Trekantområdet findes en forholdsmæssig stor andel af landets risikovirksomheder, herunder 31 af landets 145 Sevesovirksomheder.

Trekantområdet påvirkes også af klimaforandringerne, og Naturstyrelsen har udpeget Fredericia og Vejle som særlige risikoområder, for så vidt angår oversvømmelser. Derudover konkluderer kommuneplanerne, at også Kolding og Middelfart er udsatte for oversvømmelse fra havet.

Trekantområdet har også mange naturområder, og var i sommerens løb ramt af flere omfattende brande (Randbøl Hede og Lundgård plantage), som strakte sig over flere dage.

Endelig har TrekantBrand fokus på, at Danmark i dag også kan være mål for terrorangreb.

Beredskabsstyrelsen
KOB

Datavej 16
3460 Birkerød

Tlf. 45 90 60 00
brs@brs.dk
www.brs.dk

Sagsnr.: 2018/001976
Sagsbehandler: JP

På baggrund af disse samlede risikomomenter har TrekantBrand bl.a. fokus på respons-tiden, den operative ledelse, nødvendigheden af specialberedskaber og muligheden for massetilskadekomst.

Ved valg af repræsentative scenarier tager TrekantBrand udgangspunkt i 10 typer større hændelser, hvoraf de 4 er hændelser, som har fundet sted inden for de senere år: Brand i tanklager på Fredericia Havn, større uheld på motorvejen i forbindelse med tåge, et større kemikalieuheld og naturbranden på Randbøl Hede.

TrekantBrand har ikke fokus på hverdagshændelser, som brandvæsenet har stor erfaring med at håndtere.

Fremtidigt serviceniveau

TrekantBrand har valgt at bibeholde de eksisterende brandstationer, som fordeler sig på tre typer af stationer: **Hovedstationer** (Fredericia, Kolding og Vejle), med en bemanning på 2 holdledere og 10 brandmænd (2+10), **lokalstationer** (13 stk.), med en bemanning på 1+5 og **nærstationer** (4 stk.), med en bemanning på 1+3.

På hovedstationerne vil der fortsat være et døgnberedskab på 1+3.

På lokalstationerne sker der dermed en ensretning af bemanningen, idet bemanningen hidtil har været større i nogle af kommunerne (1+6 eller 1+7).

Der vil fortsat være 4 indsatsledere på vagt.

Med det valgte serviceniveau vil der ske en mindre reduktion i antallet af køretøjer og en reduktion i det vagtsatte mandskab, dvs. antallet af holdledere og brandmænd på vagt. Det vagtsatte mandskab reduceres således fra 26+129 til 23+107.

På spørgsmål fra Beredskabsstyrelsen om, hvordan TrekantBrand finder det forsvarligt – med den udvikling, der finder sted i Trekantområdet – at foretage de planlagte ændringer i dimensioneringen af brandvæsenet, anfører TrekantBrand:

”TrekantBrand finder i høj grad den nye samlede bemanning forsvarlig. Den ovenfor beskrevne reduktion i bemanning, skal ses i lyset af, at der nu er tale om et samlet beredskab, hvor der i langt højere grad kan trækkes på ressourcer på tværs indenfor beredskabet, og de enkelte kommuner dermed ikke længere har samme behov for selvstændigt at dimensionere sig til samtidighed, samt større og længerevarende hændelser. Det fremgår endvidere af side 41, at dimensioneringen er udtryk for en minimumsbemanning, der kan afgang indenfor 5 min. Det betyder ikke, at der ikke kan mobiliseres væsentligt mere mandskab, hvis der skulle opstå en større eller længerevarende hændelse. Dette blev senest demonstreret under branden på Randbøl hede, hvor mandskabet mødte talstærkt op.

Omdrejningspunktet i dimensioneringsplanen 2018, har været at standardisere og skabe større fleksibilitet, for derved at høste gevinsterne ved etableringen af de store fælles kommunale beredskabsenheder. Dette sker bl.a. gennem indførelsen af standardbemanninger, standard kapaciteter og en fælles pickliste. Endvidere styrkes evnen til at koordinere de samlede ressourcer ved større og længerevarende hændelser, idet vagtcentralen styrkes, og der indføres en operationschef funktion, der har til formål at sikre

den nødvendige robusthed i det samlede beredskab, og løbende monitorere risici i området.

Dimensioneringen er ikke statisk, og vil kunne forhøjes ved særlige hændelser, eller ved identifikation af en konkret risiko. Dette sker eksempelvis ved Vorbasse marked, hvor der oprettes en midlertidig brandstation i området, eller nytårsaften, hvor der er forhøjet risiko."

Beredskabsstyrelsen tager de anførte bemærkninger til efterretning og vurderer på den baggrund, at TrekantBrand fortsat vil kunne iværksætte og gennemføre en forsvarlig indsats.

Da der imidlertid er tale om en ikke uvæsentlig reduktion i dimensioneringen i forhold til den nuværende dimensionering, finder styrelsen, at TrekantBrand nøje bør følge udviklingen og løbende evaluere forløbet af de kommende indsatser, herunder også varetagelsen af den tekniske ledelse af indsatsen, jf. nedenfor.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det endelige ansvar for at kunne foretage en forsvarlig indsats påhviler såvel den fælles beredskabskommission som de seks kommunalbestyrelser.

Den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet

TrekantBrand har tilkendegivet, at holdlederen ikke vil fungere som teknisk leder. Beredskabsstyrelsen skal i den sammenhæng henvise til § 8 i dimensioneringsbekendtgørelsen, som har følgende ordlyd: "*Den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet varetages af en indsatsleder eller en holdleder med de fornødne uddannelsesmæssige kvalifikationer*". Denne bestemmelse skal forstås således, at holdlederen pr. definition varetager den tekniske ledelse af indsatsen, indtil indsatslederen er ankommet til skadestedet.

Det fremgår endvidere af det indsendte materiale, at der er foretaget en omfattende stikprøvekontrol af udrykningsdata omkring indsatslederens ankomst til skadestedet i de mest sårbare områder. Denne kontrol har ikke kunnet påvise hændelser, hvor holdlederen har stået mere end 15 minutter alene på skadestedet inden indsatslederens ankomst.

På den baggrund finder Beredskabsstyrelsen anledning til at gentage, at TrekantBrand ved den fortsatte tilrettelæggelse af indsatsledervagten skal være opmærksom på især to forhold:

1. Indsatslederen bør som planlægningsmæssigt grundlag ankomme til skadestedet senest samtidig med eventuelle assistancestyrker.
2. Det bør vurderes, om der i dækningsområdet findes særlige objekter – f.eks. risiko-virkomheder – hvor det kan være af afgørende betydning for gennemførelsen af en forsvarlig indsats, at det er en indsatslederveduddannet person, der varetager hele den tekniske ledelse af indsatsen, herunder iværksætter førsteindsatsen.

Beredskabsstyrelsen har tidligere påpeget disse forhold, dels ved sammenlægningen af indsatsledervagterne i Fredericia og Middelfart kommuner ved årsskiftet 2015/16, dels

ved sammenlægningen af indsatsledervagterne i Kolding og Vejen kommuner den 1. juli 2018.

Sagsforløbet

Beredskabsstyrelsen modtog den 7. september 2018 et forslag til plan for den risikobaserede dimensionering af TrekantBrand. Der var tale om en "forhåndsorientering", idet planforslaget først skulle behandles i den fælles beredskabskommission for TrekantBrand den 21. september 2018. Beredskabsstyrelsen havde dog aftalt med TrekantBrand, at styrelsen ville iværksætte den interne sagsbehandling forud for behandlingen i Beredskabskommissionen, med henblik på at styrelsen kunne afgive sin udtalelse primo oktober 2018.

Den 21. september 2018 meddelte TrekantBrand Beredskabsstyrelsen, at planforslaget var godkendt i beredskabskommissionen samme dag uden ændringer.

Efter en gennemgang af planforslaget fremsendte Beredskabsstyrelsen den 4. oktober 2018 en række bemærkninger og spørgsmål til planforslaget – primært i relation til det operative område, men også om forhold omkring de mange risikovirksomheder.

Den 5. oktober 2018 blev der afholdt et afklarende telefonmøde mellem Beredskabsstyrelsen og Trekantbrand og på baggrund heraf modtog Beredskabsstyrelsen den 8. oktober 2018 TrekantBrands skriftlige bemærkninger til styrelsens spørgsmål.

Den videre behandling

Beredskabsstyrelsen forudsætter, at denne udtalelse indgår i sagsgrundlaget, når planen behandles og endeligt vedtages af de enkelte kommunalbestyrelser, jf. § 4, stk. 3, i dimensioneringsbekendtgørelsen.

Når planen er vedtaget af de enkelte kommunalbestyrelser, skal planen indsendes til Beredskabsstyrelsen til orientering, jf. § 4, stk. 4, i dimensioneringsbekendtgørelsen.

Det fremgår af det indsendte materiale, at der efter vedtagelse af planen vil blive udarbejdet en programplan, for hvorledes og i hvilket tempo de i planen beskrevne initiativer vil blive implementeret. Beredskabsstyrelsen skal anmode om også at modtage denne programplan.

Beredskabsstyrelsen skal desuden anmode om løbende at blive holdt orienteret i takt med implementeringen af delelementerne i planen, herunder indgåelse eller ændring af aftaler med naboberedskaberne.

Med venlig hilsen

Jan Petersen